Проектування систем штучного інтелекту. Практична робота 4

Виконав студент групи ШІДМ-51 Тертишний Владислав Юрійович

Тема:

Дослідження мережі Хопфілда.

Мета роботи:

Отримати практичні навички розв'язання задачі розпізнавання образів із застосуванням нейронної мережі Хопфілда у пакеті MATLAB.

Завдання

- 1. Вивчити функцію newhop() на прикладі з 4 нейронами.
- 2. Створити мережу для розпізнавання трьох символів (M, W, H) із файлу Alphabet.csv.
- 3. Подати спотворені символи на мережу Хопфілда з різним ступенем спотворення та зробити висновки щодо точності розпізнавання.
- 4. Подати символ, що не увійшов до навчальної вибірки, та зробити висновки з результату розпізнавання.

Опис виконання завдання

1. Вивчення функції newhop

Створюємо мережу Хопфілда з чотирма нейронами. Визначаємо чотири точки рівноваги та відображаємо їх на графіку.

MATLAB-код:

```
% Цільові точки

T = [1 -1; -1 1; 1 1; -1 -1]';

plot(T(1,:), T(2,:), '*r');

axis([-1.1 1.1 -1.1 1.1]);

title('Точки рівноваги мережі Хопфілда');

xlabel('a(1)'), ylabel('a(2)');
```

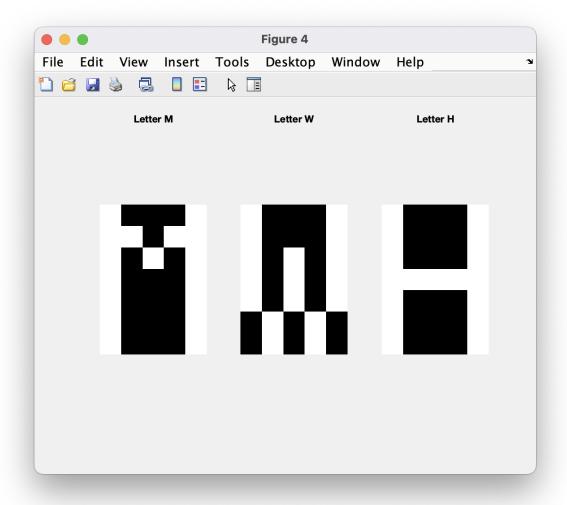
```
% Створення мережі Хопфілда
net = newhop(T);
```

2. Створення мережі для розпізнавання символів

Завантажуємо файл Alphabet.csv, що містить коди символів латинського алфавіту, і вибираємо символи М, W, H.

MATLAB-код:

```
% Завантаження алфавіту
alphabet = csvread('Alphabet.csv');
% Вибір символів М, W, Н
L1 = alphabet(:, 1); % Символ М
L2 = alphabet(:, 2); % Символ W
L3 = alphabet(:, 3); % Символ H
% Візуалізація символів
figure;
subplot(1,3,1); plotchar(L1);
title('Letter M');
subplot(1,3,2); plotchar(L2);
title('Letter W');
subplot(1,3,3); plotchar(L3);
title('Letter H');
% Створення мережі
T = [L1, L2, L3];
net = newhop(T);
```


3. Розпізнавання спотворених символів

Додаємо шум до символів і подаємо їх на вхід мережі. Перевіряємо точність розпізнавання.

MATLAB-код:

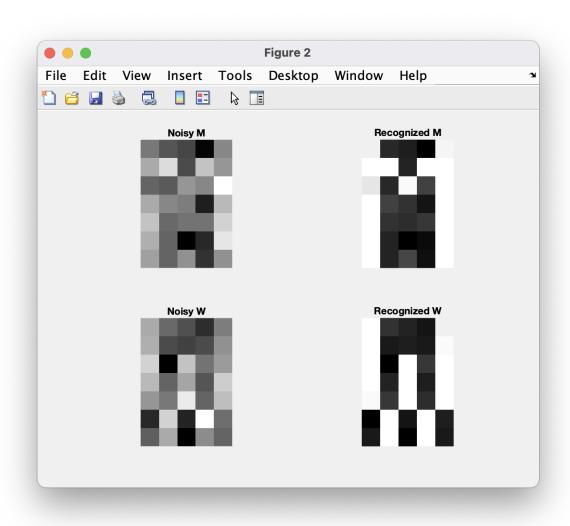
```
% Спотворення символів
noisyL1 = L1 + randn(35,1) * 0.4;
noisyL2 = L2 + randn(35,1) * 0.4;
% Розпізнавання
[Y1, \sim, \sim] = sim(net, 1, {}, noisyL1);
[Y2, \sim, \sim] = sim(net, 1, {}, noisyL2);
```

% Візуалізація результатів

```
figure;
subplot(2,2,1); plotchar(noisyL1);
title('Noisy M');
subplot(2,2,2); plotchar(Y1);
title('Recognized M');
subplot(2,2,3); plotchar(noisyL2);
title('Noisy W');
subplot(2,2,4); plotchar(Y2);
title('Recognized W');
```

Результати:

Мережа успішно розпізнає спотворені символи із незначним рівнем шуму.

4. Розпізнавання нового символу

Подаємо на вхід символ, який не входив до навчальної вибірки, наприклад, символ Н з додатковим шумом, і аналізуємо результат.

MATLAB-код:

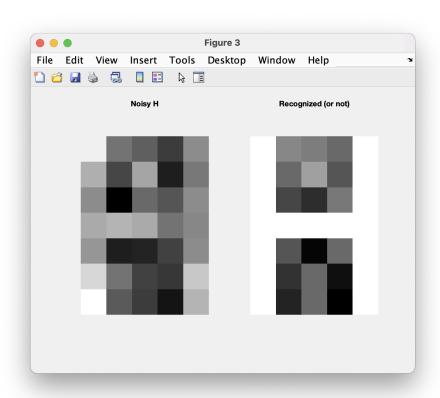
```
% Символ H з шумом
Lnew = alphabet(:, 3) + randn(35,1) * 0.8;

% Розпізнавання
[Ynew, ~, ~] = sim(net, 1, {}, Lnew);

% Візуалізація
figure;
subplot(1,2,1); plotchar(Lnew);
title('Noisy H');
subplot(1,2,2); plotchar(Ynew);
title('Recognized (or not)');
```

Результати:

Мережа може частково або некоректно розпізнати символи, які не входили до навчальної вибірки, залежно від рівня шуму.

Контрольні питання

1. Які типи задач розв'язуються мережею Хопфілда?

- Розпізнавання образів.
- Асоціативна пам'ять.
- Оптимізація.

2. Умови стійкості мережі Хопфілда:

- о Симетричність вагової матриці.
- Наявність енергетичної функції, яка зменшується з кожною ітерацією.

3. Недоліки мережі Хопфілда:

- Обмежена кількість образів для запам'ятовування.
- Нестабільність при великій кількості шумів.
- Можливість хибних точок рівноваги.

4. Призначення енергетичної функції:

Визначає стани з найменшою енергією, до яких прагне мережа.

5. Критерії завершення розпізнавання:

- Досягнення стану рівноваги.
- Відсутність змін в активації нейронів.

Висновки

- Мережа Хопфілда ефективно розпізнає образи зі спотвореннями, якщо рівень шуму невисокий.
- Результати свідчать, що точність розпізнавання залежить від рівня шуму та кількості образів у навчальній вибірці.
- Мережа не здатна точно розпізнати символи, які не входили до навчальної вибірки, що є її обмеженням.